

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерски съвет

Държавна агенция за закрила на детето

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

X

Вх. № 186 КД

Дата 22 Маи 2020

ДО
ПРОФ. БОРИС ВЕЛЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД

На Ваш №90КК/15.04.2020 г.

Относно: Становище на председателя на Държавната агенция за закрила на детето за Закона за социалните услуги, по внесено искане от Народни представители от 44-то Народно събрание на Република България, за обявяването му в противоконституционен

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЕЛЧЕВ,

В Държавната агенция за закрила на детето постъпи Ваше писмо с вх. №11-03-5/22.04.2020 г., с искане за изразяване на становище по внесено искане от петдесет и четири народни представители за установяване на противоконституционност на целия Закон за социалните услуги (ЗСУ) и всички изменения на други закони, както са предвидени в неговите преходни и заключителни разпоредби.

С определение на Конституционния съд от 15.04.2020 г. Държавната агенция за закрила на детето е конституирана като заинтересована страна по конституционно дело №3/2020 г., образувано по искане на народни представители от 44-тото Народно събрание на Република България за установяване на противоконституционност на чл. 1, чл. 2, чл. 3, ал. 1, чл. 5, чл. 6, чл. 7, чл. 11, ал. 2, чл. 12, чл. 13, ал. 2, чл. 14, чл. 15, чл. 17, чл. 23, чл. 26, чл. 29, чл. 31, чл. 41, чл. 48, чл. 50, чл. 57, чл. 61, чл. 63, чл. 64, чл. 65, чл. 74, чл. 81, чл. 82, чл. 87, чл. 88, чл. 91, чл. 95, чл. 96, чл. 100, чл. 102, чл. 103, чл. 104, чл. 116, чл. 120, чл. 121, чл. 136, ал. 3, чл. 137, чл. 143, чл. 144, чл. 169 и § 43 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за социалните услуги (обн., ДВ, бр. 24 от 2019 г., изм., бр. 101 от 2019 г.).

В искането на народните представители се твърди, че разпоредбите противоречат на Преамбюла, чл. 1, ал. 2 и 3; чл. 4; чл. 5; чл. 6, ал. 2; чл. 7; чл. 14; чл. 23; чл. 30, ал. 1; чл. 31, ал. 3; чл. 32, ал. 1; чл. 44, ал. 2; чл. 47, ал. 1 и ал. 5; чл. 51, ал. 1 и ал. 3; чл. 53, ал. 6; чл. 56; чл. 57, ал. 1 и ал. 2; чл. 60, ал. 1 и чл. 122, ал. 1 от Конституцията на Република България.

Държавната агенция за закрила на детето изразява следното становище:

В Конституцията на Република България е посочено, че семейството, майчинството и децата са под закрила на държавата и обществото. Отглеждането и възпитанието на

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерски съвет

Държавна агенция за закрила на детето

децата до пълнолетието им е право и задължение на техните родители и се подпомага от държавата. Децата, останали без грижата на близките си, се намират под особената закрила на държавата и обществото.

Първият задължителен документ по отношение на всички основни права на детето става факт на 20 ноември 1989 г. Конвенцията на ООН за правата на детето има статут на международен договор и влиза в сила през 1990 г., когато е ратифицирана от 20 държави. България ратифицира Конвенцията през 1991 г. и съгласно Конституцията на Република България тя става част от вътрешното право на страната. Закрилата на детето в България започва с ратифицирането на Конвенцията на ООН за правата на детето, а практическото ѝ прилагане – десет години след това (2000 г.), с приемането на Закона за закрила на детето.

Държавната агенция за закрила на детето подкрепя всички законови действия, които се предприемат от органите по закрила на детето, институциите и доставчиците на социални услуги за деца и са насочени към осигуряване на най-добрите интереси на детето.

В искането на народните представители е изложена информация, която не е точна и показва погрешно тълкуване на системата за социални услуги със системата за закрила на детето в Република България.

Важно е да се направи разграничение между:

✓ действащия **Закон за закрила на детето** (Обн. ДВ. бр.48 от 13 Юни 2000 г.), където е регламентирано кое дете е в риск, описани са мерките за закрила;

✓ **Закона за социално подпомагане и Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане**, където е посочено, кой може да е доставчик на социални услуги, регламентиран са видовете социални услуги в общността, доставчиците на социални услуги;

✓ новият **Закон за социалните услуги**, който трябва да влезе в сила от 01.07.2020 г.

Бих искала да обърна внимание, че формулировката за „дете в риск“ е регламентирана в Закона за закрила на детето и по смисъла на същия „дете в риск“ е дете:

✓ чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или чиито родителски права са ограничени, или детето е останало без тяхната грижа;

✓ дете, което е жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание в или извън семейството му; дете, за което съществува опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие;

✓ дете, за което съществува риск от отпадане от училище или което е отпаднало от училище.

Особено уязвими в риск от бедност са живеещите в домакинства с 3 и повече деца или само с един родител, децата от ромската и турската етническа група. Има сериозни различия между регионите в страната с по-висока степен на развитие и по-ниски нива на бедност и тези с по-лоши показатели.

Благосъстоянието на детето е пряко свързано с благосъстоянието на семейството и с подкрепата към родителите.

Правото и отговорността на родителите да отгледат собствените си деца е признато от Конвенцията на ООН за правата на детето, където е изрично регламентирано задължението на държавите да оказват помощ на родителите, на законните настойници и на разширените семейства при осъществяване на тяхната отговорност за отглеждане на децата (чл. 18, параграф 2 и 3), включително за подпомагане на родителите при

осигуряване на условията за живот, необходими за развитието на детето (чл. 27, параграф 2) и гарантирането на необходимата закрила и грижи, която децата трябва да получават (чл. 3, параграф 2).

В действащия Закон за закрила на детето, са регламентирани мерките за закрила на деца, които са поставени в риск, чрез:

1. съдействие, подпомагане и услуги в семейна среда;
2. настаняване в семейство на роднини или близки;
3. осиновяване;
4. настаняване в приемно семейство;
5. предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа;
6. полицейска закрила;
8. специализирана закрила на обществени места;
9. информиране за правата и задълженията на децата и родителите;
10. осигуряване на превантивни мерки за сигурност и защита на детето;
11. осигуряване на правна помощ от държавата;
12. специални грижи за децата с увреждания;
13. вземане на временни мерки за закрила на дете в случаите и при условията на чл. 12

от Конвенцията за компетентността, приложимото право, признаването, изпълнението и сътрудничеството във връзка с родителската отговорност и мерките за закрила на децата, съставена в Хага на 19 октомври 1996 г.

Мерки по закрила на дете се предприемат след проучване и оценка на сигнал от социалния работник, който събира необходимата информация от семейството, детето, училището, детската ясла или градина, специализираната институция, роднини, близки, съседи, друга дирекция „Социално подпомагане”, личен лекар и от други източници при необходимост (чл. 14 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето). Всяко съдебно решение за налагане на мярка за закрила също подлежи на обжалване пред окръжния съд.

Налагане на мярка е акт, който винаги засяга пряко правата и законните интереси на детето и неговите родители. Именно поради това, един от основните принципи на закрила на детето е временният характер на ограничителните мерки (чл. 3, т. 7 от Закона за закрила на детето), т.е. до промяна в обстоятелствата, довели до налагането на мярката. Целта на мерките е да осигурят по най-добър начин интересите на детето за конкретния момент и да го подготвят за връщането му в неговата естествена и най-подходяща за отглеждането му среда - семейната.

Държавната агенция за закрила на детето е убедена, че семейството, като основна клетка на обществото и естествена среда за израстването и благополучието на всичките му членове и особено на децата, трябва да бъде оказана необходимата защита и съдействие, така че то да може пълноценно да поеме своята отговорност в обществото. За всяко дете в страната трябва да се гарантира правото му да живее в подкрепяща развитието му семейна или близка до семейната среда.

Всички сигнали за деца в риск се проверяват и оценяват от социалните работници в отделите за закрила на детето по местоживее. При сигнал за дете, жертва на насилие или в риск от насилие, се организира междуинституционална среща (съгласно създадения през 2010 г. координационен механизъм), по време на която се изслушват предложенията за предприемане на мерки и стъпки на всички експерти поканени на срещата. Мерките за закрила на деца в риск в Република България са: **в семейна среда** и мерки за закрила **извън семейната среда**.

Предоставяне на социални услуги в общността е мярка за закрила в семейна среда, която се осъществява чрез насочване на детето и семейството към подходяща социална услуга.

При съгласие от страна на родителите да получат подкрепа от доставчик на социална услуга, те избират доставчик с информирания избор от страна на отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“ и подават писмено заявление до директора на дирекцията по настоящия адрес на детето. Дирекция „Социално подпомагане“ издава направление по образец до доставчика на социална услуга.

Мерките за закрила се предприемат от дирекция „Социално подпомагане“ по искане на родителите, настойниците, попечителите, лицата, които полагат грижи за детето, или на самото дете, както и по преценка на дирекция „Социално подпомагане“ и се осъществяват от доставчици на социални услуги за деца или от дирекция „Социално подпомагане“.

Целта на мерките за закрила в семейна среда е да бъдат подпомогнати детето и семейството в зависимост от възможностите за отглеждане и възпитание на детето.

Извеждане на едно дете от семейството е крайна мярка за закрила, и се предприема от Дирекция „Социално подпомагане“ при установяване на риск за живота и здравето на дете, след изчерпване на всички възможности за закрила в семейството, и се налага спешното му извеждане и настаняване в среда, близка до семейната (семейство на роднини и близки, в приемно семейство или в социална услуга от резидентен тип).

Настаняване на дете извън семейството е намираща се под съдебен контрол крайна мярка на държавна принуда, която се прилага в изключителни случаи след изчерпване на всички възможности за закрила в семейството. Законът за социалните услуги смекчава ограничението по отношение на неизправните родители. Например, с чл. 90, ал. 3 ЗСУ максималният срок за ползване на резидентна грижа се намалява от три на две години при задължително преразглеждане на мярката на всеки 6 месеца с оглед на възможността детето да бъде върнато в семейната му среда, съгласно Конвенцията на ООН за правата на детето.

Съгласно действащото законодателство – Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, доставчици на социални услуги са общините и доставчици на социални услуги за деца, които имат издаден лиценз от Държавната агенция за закрила на детето, за предоставяне на социална услуга. До влизане в сила на Закона за социалните услуги, председателят на Държавната агенция за закрила на детето е органът, който издава лиценз за предоставяне на социални услуги за деца, съгласно чл. 43б, ал.1 от Закона за закрила на детето по предложение на Комисия по лицензиране. *(В състава на Комисията по лицензиране на доставчици на социални услуги за деца участват представители на Министерството на труда и социалната политика, Министерството на образованието и науката, Министерството на здравеопазването, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието, Министерството на младежта и спорта, Държавната агенция за закрила на детето, Агенцията за социално подпомагане и Агенцията за хората с увреждания.)* В Закона за социалните услуги не се предвижда да има комисия по лицензиране, а лицензи ще се издават от Агенция за качество на социалните услуги.

Предоставяне на социална услуга за деца и семейства е подкрепа към семейството, която е регламентирана в действащото законодателство. Видовете социални услуги (за деца и пълнолетни лица) в общността са регламентираны в чл. 36, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане (ДВ, бр. 40 от 2003 г., в сила от 01.05.2003 г.). От 2002 г. социалните услуги в Република България са на пряко подчинение на

общините, които имат право съгласно действащото законодателство да възлагат управлението на услугите на частни доставчици.

Със Закона за социалните услуги се поставя регулация за сектора на социалните услуги. Въвеждат се принципи при избора на организация и начин на управление на финансирани от държавния бюджет социални услуги, като: осигуряване на лесен достъп до услугите; осигуряване на комплексна подкрепа чрез различни дейности; осигуряване на възможност за ефективно и ефикасно управление на услугите; осигуряване на възможност за гъвкаво използване, насочване и управление на специалистите, осъществяващи различните дейности; осигуряване на висока ефикасност на средствата за финансиране на дейностите. Тези принципи ще дадат на общините възможност за по-голяма гъвкавост при управлението и организацията на услугите.

За разлика от действащото законодателство, в което социалните услуги се ползват от деца, които са поставени в рискова ситуация и на семействата се оказва подкрепа чрез социални услуги, то в Закона за социалните услуги има възможност при необходимост да **бъдат подкрепени всички деца** (без да са поставени в риск по смисъла на Закона за закрила на детето) и техните семейства.

Всеки човек в даден етап от живота си може да има нужда от общо консултиране за неговите социални права без за него да е налице някакъв конкретен риск. Например, бъдещи родители могат при желание да ползват социални услуги за обучение или консултиране за формиране на родителски умения и без да попадат в някоя специфична рискова група.

Не съм съгласна с твърдението, че „социалните услуги в ЗСУ, обхващат без изключение всеки български гражданин“. Социалните услуги нямат задължителен характер за гражданите, освен в случаите, когато има рискова ситуация за дете, която застрашава живота, здравето и благополучието му и има насочване от отдел „Закрила на детето“ за подкрепа на детето и семейството му. Законът изрично установява, че ползването на социални услуги не е задължение, а само една възможност, чието упражняване зависи от свободната воля и желанието на намиращия се в обективна нужда потребител (чл. 7 ЗСУ). При предоставянето на социални услуги не се допуска нарушаване на правата, свободите, достойнството и личната неприкосновеност на лицата, които сами са потърсили подкрепа от социалната система (чл. 9, ал. 1 и 2 ЗСУ). Възприет е общият принцип, че социални услуги се ползват задължително само по разпореждане на съда и само в случаите, определени със закон.

По отношение на твърдението, че „дефиницията“ за социални услуги е прекалено обща и би могла да включва всевъзможни дейности за превенция и/или преодоляване на социалното изключване, реализиране на права, подобряване на качеството на живот“, бих искала да обърна внимание, че в чл. 3, ал. 1 от ЗСУ социалните услуги са определени не като места и сгради, а като дейности за подкрепа на лицата за превенция и/или преодоляване на социалното изключване, реализиране на права и подобряване на качеството на живот. В сравнение с действащото законодателство, изброените дейности за подкрепа са включени в отделни по вид социални услуги (чл.36, ал.2 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане), които се предоставят в Центрове за обществена подкрепа, Центрове за социална рехабилитация и интеграция, Дневни центрове за деца и младежи с увреждания, приют и др. Видовете социални услуги са изчерпателно посочени в чл. 15 от ЗСУ, формулирани като дейности, които осигуряват подкрепа за хората (например: дневна грижа, резидентна грижа, осигуряване на подслон, информиране и консултиране, рехабилитация, терапия и др.). Тези дейности се основават

на социална работа, индивидуален подход и индивидуална оценка на потребностите на лицето, което ги ползва.

Законът за социалните услуги надгражда съществуващата в момента система, а не я заличава. Основните положения и разпоредби, касаещи социалните услуги в Закона за социално подпомагане се запазват в Закона за социалните услуги.

Не съм съгласна с твърдението, че „обучението“ на деца и възрастни би могло да се осъществява във всяко учебно заведение, детска градина, занималня и пр. (съгласно параграф 1, т.12 от ЗСУ). Обученията за придобиване на социални умения, посочени в ЗСУ са за лицата, които биха придобили знания за самостоятелно справяне с различни дейности в ежедневието и бита и допринесли за техния независим живот (*например: децата, напускащи резидентна грижа, лица с увреждания, лица, които нямат завършено основно образование и живеят в маргинализирани общности*). С обученията за придобиване на социални умения, лицата с проблеми и затруднения, семействата, в които има болно дете или болен възрастен, които са в зависимост от грижата на здравите членове на семейството биха получили своевременна подкрепа и овластяване.

Социалните услуги в общността могат да се предоставят в дома на семейството (например: личен/социален асистент, рехабилитация за трудноподвижно лице с увреждане и др.), в специализирана среда (например: в болнично заведение за психологическа подкрепа на онкоболни деца или деца/лица, които се налага да престоят в болнична среда или др. за лечение) и мобилни услуги (например: работа на терен в маргинализирани общности). Информирание, консултиране, обучение“ на деца в лечебни заведения, институции в системата на образованието и др. задължително се прави след съгласие на родителите на детето.

Неправилна е интерпретацията на чл. 81, ал.2 от ЗСУ по отношение на възможността за съдействие при изготвянето на индивидуална оценка на потребностите и индивидуален план за подкрепа. Изготвяне на индивидуална оценка на потребностите на едно лице се прави по негово искане, а когато се отнася за деца от неговите родители/законни представители. Разпоредбата на чл. 81 от ЗСУ дава възможност да се търси съдействие от държавни органи, община, личния лекар на лицето, семейството и близките на лицето, лечебни заведения, институции в системата на предучилищното и училищното образование и други институции и доставчици на социални услуги. Самата индивидуална оценка на потребностите обаче се изготвя по искане и с участието на лицето (при децата от техните родители/законни представители). В определени случаи за изготвянето ѝ може да е необходима допълнителна информация, като това не е задължително. Член 81 от ЗСУ урежда именно възможността за набавяне на тази допълнителна информация, с оглед пълнота при установяване на индивидуалните потребности на лицето. В тази връзка е и разпоредбата на чл. 137 от ЗСУ, приложима когато за изготвянето на индивидуалната оценка на потребностите или при самото предоставяне на социалната услуга са необходими съдействие или консултация от специалисти от други системи. В тези случаи няма нарушаване на Закона за защита на личните данни, тъй като винаги и задължително доставчиците на социални услуги (в т.ч. и частните) са администратори на лични данни.

По отношение на превантивните услуги, обръщам внимание, че те са дейности за подкрепа на лицата, с които може да се предотврати бъдещ риск (например: риск от изоставяне на дете; риск от забавяне в развитието на дете, което е родено с ниско тегло, недоносено; риск от девиантно поведение на дете и пр.).

По отношение на заплащането на таксите за ползване на социални услуги, в действащото законодателство също се заплащат определени такси, от пълнолетни лица,

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерски съвет

Държавна агенция за закрила на детето

които желаят да ползват определена услуга. Социалните услуги за деца, които получават финансиране от държавно делегиран бюджет са безплатни. В Закона за социалните услуги, чл. 102 посочва, които услуги се плащат, но чл.103 от ЗСУ регламентира и „освобождаване от такси“, а чл. 104 от ЗСУ ясно посочва, кои лица не заплащат такси.

Не бива да се смесва регламента на социалното подпомагане на лицата с ползване на социални услуги в общността. Социалните помощи, интеграционните добавки за хората с увреждания, семейните добавки за подкрепа на семействата нямат отношение към Закона за социалните услуги, който определя видовете дейности за подкрепа на лицата, които имат потребност от тяхното ползване.

По отношение на направения извод на стр.6 от искането на народните представители, че „редица функции на държавата, свързани с основни права на гражданите на Република България“, се предоставят на частни доставчици, които могат да осъществят финансирането им“, обръщам внимание, че в страната има общини, където социалните услуги не са развити. В малки населени места, хората нямат възможност да получат подкрепа от специалист в социална услуга, поради липса на такава. Както посочих по-горе, общините също са доставчици на социални услуги, но в някои райони в страната, където има застаряващо население, няма специалисти в трудоспособна възраст, които да бъдат наети от общината, като доставчик на социална услуга. В тези случаи, общините имат право (и в момента е регламентирано в действащото законодателство) да обявят конкурс за предоставяне на управлението на частен доставчик на социална услуга, който е регистриран в Агенцията за социално подпомагане, а доставчиците на социални услуги за деца – след издаване на лиценз от Държавната агенция за закрила на детето и Агенцията за социално подпомагане.

В тази връзка препоръчвам чуждестранните лица, които желаят да предоставят социални услуги за деца да се лицензират.

Съгласно ЗСУ финансиране на социалните услуги ще е със средствата от държавния бюджет и общинските бюджети. Съобразно конкретната необходимост отделните видове социални услуги се планират, утвърждават и координират по решение на държавните и общинските органи при съобразяване на мнението на обществеността, включително и на потребителите. Основен доставчик на социални услуги са общините, които се ползват с авторитет сред съответните местни общности, защото са учредени от тях на основата на свободни и демократични избори. Общините разполагат с универсална компетентност и могат самостоятелно да предоставят всички видове социални услуги (чл. 29, ал. 1 ЗСУ), включително и чрез създадените от тях специализирани юридически лица (чл. 29, ал. 3, т. 2 ЗСУ). Общините могат да възлагат предоставянето на отделни социални услуги и на частни доставчици, но само на такива, които са получили лиценз от държавната Агенция за качество на социалните услуги (чл. 31, ал. 1 и 2 ЗСУ). Възлагането се осъществява въз основа на проведен конкурс при обезпечено финансиране, материална база и други гаранции за качеството на услугата (чл. 64 ЗСУ). Цялостната дейност на частните доставчици се осъществява под надзора на общините и държавата - Агенцията за качество на социалните услуги. При трайно неизпълнение на поетите задължения и несъответствие със стандартите за качество лицензът може да бъде отнет и изпълнението на съответната услуга – прекратено (чл. 59 – 60 ЗСУ и чл. 158 ЗСУ).

По отношение на публично-частното партньорство, считам, че то не е противоконституционно и в действащото законодателство се проявява в много области на обществения живот. При това сътрудничество държавата не може и не трябва да абдикира от конституционните си задълженията към поставените в неравностойно положение свои граждани.

Не споделям посоченото в искането на народните представители противоречие на ЗСУ с норми на международни актове. Принципите на чл. 22 от Всеобщата декларация за правата на човека (ВДПЧ) са залегнали в Преамбюла на Конституцията на Република България, с който ЗСУ е в пълно съответствие. Принципите на чл. 12 от ВДПЧ, чл. 8 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, както и чл. 7 от ХОПЕС са възприети в чл. 32 от Конституцията на Република България, с който ЗСУ е в пълно съответствие.

Уредбата, касаеща семейството като основна клетка на обществото (чл. 16, т. 3 от ВДПЧ), не е предмет на ЗСУ. Законът за социалните услуги не засяга и правата на родителите да отглеждат и възпитават своите деца. ЗСУ не е закон за децата, родителите и семейните отношения. Законите, които уреждат тези отношения, са Семейният кодекс, Законът за лицата и семейството, Законът за закрила на детето, Законът за семейни помощи за деца.

При насочване на дете и семейство към социална услуга в общността от страна на отдел „Закрила на детето“, за оказване на подкрепа от специалисти (психолог, логопед, рехабилитатор, фамилен терапевт и др.), се зачита изборът на родителите и мнението на детето. Насочването към доставчик на социална услуга за деца е за ползване на безплатни социални услуги, които са с делегирана от държавата дейност. Предоставяне на социална услуга за деца и семейства е подкрепа към семейството, която е регламентирана и в действащото законодателство.

Съгласна съм изложеното, че родителите са тези, които имат право на преценка дали детето им се нуждае от социална услуга. Данните от постъпилите обаждания на Националната телефонна линия за деца 116 111 (НТЛД) през последните години и отчетите на лицензираните доставчици на социални услуги за деца показват, че насилието над деца се случва най-често в семейството, а насилникът в повечето случаи е бащата. В подобни случаи, „най-добрият“ интерес на дете, преживяло насилие или отглеждано от родител/и, който поставя живота и здравето му в ситуация на опасност, се преценява от отдел „Закрила на детето“, на чиято територия се намира то.

Не всички родители полагат адекватни грижи за децата си, и в тези моменти намесата на държавата е задължителна. При оценката на потребностите на детето, се събира информация от социален работник, психолог и др. специалисти (от родител/и, личен лекар на детето, учител, роднини). Не съм съгласна с твърдението, че „всяка една възпитателна мярка от родител спрямо детето му би могла да се квалифицира като „насилие“. Мерките за възпитание на дете, не трябва да го унижават, да му причиняват физическа болка и психическо насилие. Дете, което е станало свидетел на домашно насилие също е жертва на насилие и в негов интерес е то да получи професионална помощ от психолог/социален работник за преодоляване на последиците от преживяното и видяното.

Налагане на мярка за закрила от страна на отдел „Закрила на детето“ е стъпка за подкрепа на детето/семейство.

Дете се извежда от семейството, в краен случай, след изчерпване на всички възможности за закрила в семейството, освен в случаите, когато се налага спешното му извеждане, съгласно Закона за закрила на детето, а не Закона за социалните услуги.

Със Закона за социалните услуги не се изземват роли и функции на родителите, за да се предоставят на държавата и доставчици на социални услуги „под лозунга за защита правата на децата“.

Политиките за подкрепа на децата и семействата са в съответствие с основния конституционен принцип, че отговорността за възпитанието и отглеждането на децата е

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерски съвет

Държавна агенция за закрила на детето

право и задължение на родителите и се подпомага от държавата. Гарантирането и осигуряването на достъп на децата до основните им права е отговорност не само на родителите и отделните секторни системи, но и на цялото общество. Интегрираният подход и сътрудничеството между всички ангажирани страни е най-добрият начин да се отговори на индивидуалните потребности на детето, за да се осигури правилното му развитие.

За развитието на едно общество може да се съди по усилията, които се правят от страна на държавата и гражданите за онези членове, които страдат неоправдано, които са поставени в положение на социална и физическа слабост. Сред тях са децата, останали без родителска подкрепа, болните, хората с увреждания и лишените от грижа престарели лица. Всички разпоредби на ЗСУ неотклонно са подчинени на предмета и целите, посочени в неговия чл. 1. С тях държавата се ангажира да обезпечи равен достъп до качествени и ефективни социални услуги на лицата в нужда, съобразно техните потребности. Така се утвърждават обявените в преамбюла на Конституцията общочовешки ценности – хуманизъм, равенство, справедливост, търпимост и т.н. Законодателната цел отговаря на прокламирания социален характер на държавата, както и на нейните конкретни ангажименти към децата, останали без грижата на своите близки (чл. 47, ал. 4 от Конституцията), към старите хора, които не могат сами да се грижат за себе си и да се издържат от своето имущество, към лицата с физически и психически увреждания (чл. 51, ал. 2 от Конституцията).

Считам, че Закона за социалните услуги е общественополезен закон, който не само не е противоконституционен, а е насочен към по-ефективно и по-качествено изпълнение на предписаната от Конституцията грижа на държавата към намиращите се в нужда лица. Законът за социалните услуги е съвместим с принципите и ценностите, установени от Конституцията на Република България. Насочен е към обезпечаване на конституционните права на страдащите, на беззащитните, на бедните, на болните и в края на краищата на онези, които се нуждаят от подкрепата на държавата

Искрено вярвам, че със Закона за социалните услуги ще се подобри качеството на предоставяните социални услуги за деца в общността, ще се повишат инвестициите в човешкия капитал на професионалистите, работещи с деца и това ще допринесе за преодоляване на бедността, социалното изключване на децата, както и за тяхното благополучие.

 Recoverable Signature

X

Елеонора Лилова
Председател

Signed by: Eleonora Stoyanova Lilova